

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

VIII. Művelődésmélti Nyári Egyetem. Előadások 9 órától a Biológiai Központban.

XX. Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában.

Szentirmai Zoltán szobrászművész tárlata a Közművelődési Palota kupolájában.

1978 legjobb plakátjai. Kiállítás a November 7. Művelődési Házban, augusztus 15-ig.

Képek a Tiszáról. Horváth Dezső és Gyenes Kálmán fotókiállítása a tápi Juhász Gyula Művelődési Házban, augusztus 9-ig.

A Solar alkotócsoport fotókiállítása a dorozsmai Petőfi Sándor Művelődési Házban.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai: Hunok, avarok, magyarok; Lucsy-gyűjtemény; Építő Szeged; Kőolaj és földgáz; Ember és környezete; Csongrád megyei parasztházak és -viseletek; „Vasvirágok” — a szegedi lakatos- és kovács mesterség 200 éve; Móra-émlékszoja; A szegedi városban „Tűzön-vízen keresztül él Szeged” — kiállítás a szegedi nagy árvíz 100 éves évfordulójára.

Az örök Tisza. A Somogyi-könyvtár kiállítása a könyvtár olvasótermében. Megtekinthető naponta 10 és 19 óra között.

Hj. Lele József néprajzi gyűjteménye Tápen (Vártó u. 4.), megtekinthető délután 2 és 6 óra között.

Zenei naptár

Máté János és a szlovák kórus a dőmban

Nincs mit csodálkozni azon, ha orgonaestekre megtelek a dőm. Jó ideje bevett szokás ez Szegeden, nemcsak az ünnepi hetek évadján, ám az az érdeklődés, ami Máté János és a Szlovák Filharmónia kórusának hétfői koncertje iránt tapasztalható volt, a maga nemében is ritka. Hiába, a koncert fő vonzereje, az énekkar, letette már nevéjét pár méterrel arrébb. A végzet hatalmának szabadteri színpadán. S úgy gondolhatják, eléggé nem méltányolható módon, hogy mielőtt búcsút vesznek Szegedtől, ízelítőt adnak abból is, hogy oratórium-kórus lévén nemcsak az opera világa áll közel hozzájuk, de a cappella is, a hangszeres kíséret nélküli kóruszene. Amiként ez ilyen elsőrangú, hivatásos együttestől elvárható tulajdonképpen.

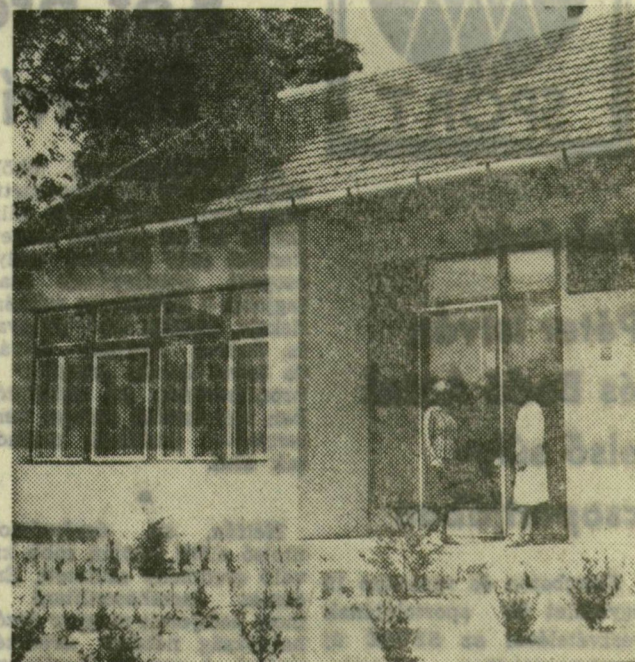
Mondom, pár perccel nyolc előtt tenyérnyi hely sem akadt a padsorokban. A pót-székeken ültek, s minthogy a karzatot (ahová a kedvezőbb hangzásvizonyok okán rendszerint fölkérkedek), majd százfőnyi létszámmal maga a kórus szállta meg, nem volt más választás, kissé sportszerűtlen gesztussal besoroltam a tenorszólamba, lévén az érkező oldalhoz legközelebb. Így aztán kottát is láttam, éppen csak dalra nem fakadtam, pedig támadt kedvem hozzá. Lubomír Matl kórusa ugyanis oly feszélyezetlenül természetesen „zenei állapotban” énekelt (a közönségtől takarva, a férfiak ingujjban, lazán), mintha csak házimuzsikálásra jöttek volna csak össze. Rendkívül kulturált, ápoltság és kiegyenlített hangzásképek bizonyára kemény munka gyümölcse. Ahonnan azért a teljesítménynek semmiféle mesterkétsége, kimódoltsága, megtervezettség elő nem kandít. Az egyes szövegek bársonyos szálakkal, folyandárszerűen kapcsolódnak össze, pontos intonációjuk, a dinamika fegyelmé láthatóan rég nem okoz gondot a karmesternek: Lubomír Matl dolga „mindössze” annyi, hogy mikor mennyit engedjen érvényesülni a mű egészére, a hangzás optimuma szerint. Két Bach-motetta mellett bemutatott egy kórusművet (Triumf) századunk jeles szlovák szerzőjétől, Eugen Suchontól, a nálunk sem ismeretlen Örvény című opera komponistájától is.

S minthogy a kórus az orgonaesteken szokásos vokális illusztrációinál többre, gazdagabb, és főleg önálló programra vállalkozott, az orgonaművész Máté Jánosnak csupán három mű erejéig maradt ideje a bemutatkozásra. Mert a kitűnő együtteshez hasonlóan maga is először lépett föl a dőmban: Bachot (c-moll prelúdium és fuga), Kodályt (Introitus, Kyrie és Glória az Organoedől) és Liszt nevezetesen B-A-C-H prelúdiumát és fugáját játszotta, vagyis inkább klasszikus anyagot, az irodalom kiskatéjából. Amennyiből is megállapíthatóan tájékozott stílusismerettel, néhány érdekes színkombinációjú regisztrálással, okosan összefogva, és áttekinthetően láttatva a zene legfontosabb építőelemeit, vonulatait.

N. I. Ma, szerdán délután a pedagógustársadalom helyzetéről és kultúráról tart előadást dr. Horváth Márton, az akadémia pedagógiai kutatócsoportjának igazgatója tart előadást, és ezzel zárul az egyes értelmiségi rétegekkel foglalkozó előadások sora. A szombaton befejeződő kurzuson a továbbiakban az értelmiség egyik fontos tevékenységéről, az ismeretterjesztésről beszélnek a tömegközli fórumok munkatársai; a másik érdekes témakört, a fővárosi és vidéki értelmiség helyzetének összehasonlítását a dr. Tamás Pálnak, az akadémia szociológiai kutatóintézete tudományos munkatársának mai előadása vezeti be, címe: A szellemi potenciál területi egyenlőtlenségei Magyarországon.

S. E.

Pusztamérgeges újdonságai

Az új, fogorvosi rendelő

A „madzagvasút” megszüntetésekor ígéretet kapott Pusztamérgeges is, hogy keskeny útját szélesebbre bővítték. A kettőnyolcvanas, letévedezett szélű régi út a találkozó vagy egymást előző autók számára baleseti veszélyt jelentett, az autóbuszok és a mezőgazdasági gépek csak ügyel-bajjal közlekedhettek rajta. Az Ötödös, illetve Üllés felől érkezők tapasztalhatták, hogy befejezés előtt áll az út szélesítése, csupán a fölső réteg fölfordása van hátra. A közúton érkezők azt is tapasztalják hamar, hogy mindkét oldalról Bács-Kiskun megye területébe ékeledik be a falu: a szélesítés csak a megye határáig tart. Vécenek és tanulságnak egyaránt beillő esetet mond a tanácselnök, Illés Jánosné: a szomszéd megyéből érkező hókotró gépek éveken ezelőtt fölemelték ekéjükét a megye határára, átballagtak a falun, és újra dolgoztak, amikor túl jutottak Csongrád megyén. Most az útépítők nem tudnak megbirkózni a közigazgatási határokkal, pedig ez az út akkor lesz az igazi, ha végig jó lesz.

A második kutat fúrják a vízmű mellett. Száraz nyáron sokszor gondot okoz a sére is.

Nemrég új szárnyal bővítették az iskolát, egyúttal korszerűsítették a régi épületet is, udvarára pedig — szintén sok társadalmi munkával — bitumenes sportpályát készítettek. Használták a diákok is, a fiatalok és a felnőttek is.

A tanácsháza nagytermét iparművészek közreműködésével házasságkötő teremmel alakították. Alkalmassá tették más családi és társadalmi ünnepségek megrendezésére is.

Készül a magyar irodalomtörténet

Már Jókai portréja is kész — az év végére elkészül a külföldieknek szánt, háromrészes magyar irodalomtörténet első két részének törzssanyaga. Az első két rész a középkortól, az első magyar irodalmi emlékektől 1900-ig tárgyalja a magyar irodalom történetét. A ma-lalkozásra egyébként az irodalom a világirodalom folyamatában című műtényét írta az alkotóharmadik része a XX. század irodalmával foglalkozik majd, s a tervek szerint később kifejlesztett Magyar-1985-ig készül el.

A Magyar Tudományos Akadémia irodalomtudományteremtett, (MTI)

Ha balesetmentes a járművezetés

Térít az ÁB

Magyarországon csaknem tíz Casco-biztosítás feltétel nélkül magángépkocsileiben ugyanis szerepel az a tulajdonosnak van Casco-biztosítása, közülük minden alább két évig saját hibáján fordul kárterítésért, nem szenved balesetet, a biztosítóhoz. Az adatok szerint azonban évről évre 44,2 millió forintot, az idén 44,2 millió forintot utalt vissza autósok tábora, és öket külföldi balesetmentes vezetőket támogatja a biztosító. Az 1972. július 1-e után kö-

A város kapujában

Társbérlet a Marx téren

A Nap kel 4 óra 16 perckor, a szolgáltatásoknak már jóval előbb csöröggetett az ébresztőórájuk, mert az első kocsi 4 óra harminckor indult a Marx térről. Szombat, hajnal. Erős forgalom várható az autóbusz-pályaudvaron, amely — a kifejezésnek nem szó szerinti értelmében — akár a város kapujának is tekinthető. Olyan zsúfoltság, mely a forgalmasabb napokon 25—30 ezer utast, s a piacon a leggyorsabb becsléssel is legalább 20 ezer vásárlót „enged át”. Ha mindehhez még hozzávesszük azokat is, akik csak arra felé járnak, a téren át rövidítve útjukat, meg beleszámítjuk a környék intézményeiben ügyes-bajos dolgaikat intézőket is, egy-egy szombaton fél szegednyi ember mondhatja el magáról: jártam a Marx téren.

A téren és környékén szinte mindent lehet kapni, s majdnem mindenható el lehet innen jutni autóbusszal. Bűrtort és ágyneműt, faurakat és húst, lőszerszámot és játékok, könyvet és fagylatot, gézingeret meg mezőgazdasági kispépet, autóbuszberletet és gombát, lengyel frotírt és jugoszláv rumpuncsot vegyen egy helyen, a Marx téren — így hirdethetné a képzelt tábla, s a Volán a párját is megfeshetné: Parádára, Dubrovnikba, Aradra és Székesfehérvárra induljon szegedi központi autóbusz-pályaudvarunkról!

Az utazási költségek állandóak, a piaci árak változóak. A múlt év óta átlagosan 32 százalékkal nőttek az árak — a tört magyar nyelven folyó üzleti tárgyalások árfo-lyamairól nem tudunk pontos adatokat szerezni. Az utazási feltételek a pályaudvar zsúfoltsága ellenére sem rosszak, a vásárlási körülmények javultak a fedett csarnok, a pavilionsor elkészítésével. Csúcsforgalomban — a gépkocsivezetőket nem számítva — hét ember irányítja a forgalmat az autóbusz-pályaudvaron, egy nyári piacos napon 63 magán-kereskedő, 29 kisiparos, 11 szocialista kereskedelmi szervezet és körülbelül 1500—2000 östermetek kínálja portékáit. Reggel fél öt és este 11 óra között 938 autóbusz

Somogyi Károlyné felvétele.
Reggeli busz, érkezőben

hozza-viszi az utasokat, reggel négy óra és a délutáni szűrkület között 120—130 tonna áru talál gazdára.

S mi minden elfér még a téren az autóbuszokon, s a piacon kívül is! Az iskolák és kollégiumok, az ipari vásár pavilonjai, s a Csillagbörtön persze „ingadozó forgalmú” intézmények, a város vendégei nem is igen

vesznek ezekről tudomást. Számukra fontosabb a bevásárlás, az utastájékoztató, hogy találnak-e parkolóhelyet, s gyorsan sorra kerülnek-e a halsütőnél. A Marx tér hazai és nemzetközi sokadalma azt bizonyítja, a társbérlet, ha szűkösen is, jól megéri egymás mellett...

P. K.

Művelődésmélti egyetem

Orvosok, jogászok, mérnökök

Az értelmiség társadalmi szerepének, funkcióinak, típusainak és történetének neves hazai kutatója, dr. Huszár Tibor tanszékvezető egyetemi tanár tartotta az első előadásokat a művelődésmélti nyári egyetemen. Az értelmiség helyzetét, tudatformáját, közvéleményét alakító szerepét, a közművelődésben betöltött és elvárható feladatait tárgyaló előadás-sorozat elején általános elméleti ismereteket — amelyek nélkül kevéssé érthetőek a további előadások — adott hallgatóságának. Áttekintette a különböző értelmiségi elméleteket, amelyek a századforduló után egyre-másra születtek, és különböző törekvéseket, érdekeket, világnézeti irányultságokat tükröztek. Kritikai elemzésük azért fontos, mert napjainkban is közkezen forognak az

egymásnak ellentmondó teóriák, megnehezítve, hogy helytálló, valóságú véle-ményt formáljunk — a mai magyar értelmiségről is. Ugyancsak a könnyebb eligazodást segítette a másik átfogó témakörrel, a hazai értelmiség szervezeti változásairól szóló előadása.

Ezen elméleti áttekintések után ugyanis a különböző értelmiségi rétegek konkrét helyzetéről, szociológiai jellemzőiről és tudatformájáról következtek előadások. A közgazdászok, a jogászok, a tegnapi előadás- napon pedig az orvosok és a műszaki értelmiség jellemzőit tarták fel a szakemberek, köztük szegedi előadók (dr. Kemenes Béla, a JATE tanszékvezető egyetemi tanára, dr. Zalányi Sámuel, a SZOTE tanszékvezető egyetemi